

Chceme přispět k bezpečnému a efektivnímu provozu českých jaderných elektráren

Společnost ALVEL vznikla koncem roku 2011 jako vyvrcholení dlouhodobé spolupráce české firmy ALTA Invest, a. s., a ruské palivové společnosti JSC TVEL, která je tradičním dodavatelem jaderného paliva do českých elektráren. Podle výkonného ředitele Josefa Běláče ALVEL poskytuje špičkové vědecko-engineeringové služby v oblasti jaderné energetiky nejen v České republice, ale také v dalších evropských zemích.

1 – Inspekce ozařeného paliva
2 – Reaktorový sál JETE

Proč si TVEL vybral právě českého partnera?

Česká republika provozuje nejmodernější park reaktorů původní ruské konstrukce v Evropě a také jednoznačně potvrzuje svůj záměr jadernou energetiku dále rozvíjet. ALVEL spojuje české znalosti, odbornost a technické provedení s pokročilými ruskými technologiemi a know-how společnosti TVEL.

Na jakých významných projektech se ALVEL od svého vzniku podílil či podílí?

Nejvýznamnější je účast na vývoji nových perspektivních slitin, využitelných jako pokrytí palivových proutků a jako konstrukční materiály palivových souborů. ALVEL se zabývá procesem ověřování a zkoušek, nikoliv přímo vývojem uvedených slitin. Hlavním partnerem ALVEL v tomto projektu je výzkumný ústav VNIINM akademika Bočvara. Při realizaci spolupracujeme s ÚJV Řež, UJP Praha, Škodou JS a také se společností ČEZ. Dalším z projektů, na němž se podílíme, je dosažení bezporuchového provozu paliva v reaktorech VVER-1000.

Jaké události byly pro ALVEL v tomto roce klíčové?

Uvedl bych tři. Za prvé naše účast na úspěšném dokončení projektu „Využití projektových rezerv JE Temelín pro zvýšení výkonu na 104 %“. Tohoto komplexního procesu se účastnila řada organizací, ale důležitou roli v něm hrálo právě palivo. Druhou významnou událostí byl podpis čtyřstranného

memoranda a zahájení spolupráce na projektu bezporuchového provozu paliva. ALVEL se účastní nejen práce jednotlivých odborných skupin, ale rovněž vytvořil a spravuje pracovní portál pro řízení těchto prací a výměnu informací v rámci projektu. A třetí událostí bylo otevření pobočky ALVEL v Moskvě.

Vaše moskevská pobočka funguje od letošního června. Co si od jejího působení slibujete?

Především očekáváme efektivnější spolupráci s ruskými partnery a lepší možnost využití ruských specialistů při realizaci evropských projektů. Od počátku jsme směřovali k vytvoření skutečně mezinárodních týmů, což se nyní daří naplňovat.

Kolik v současnosti zaměstnáváte lidí a jaké je jejich národnostní rozdělení?

ALVEL má v současnosti 15 trvalých zaměstnanců. Kromě zatím mírně převažujících Čechů u nás pracují občané arménské, ruské a ukrajinské národnosti. A ženy jsou u nás jen těsně v menšině.

Jaké máte plány na příští rok a jaká je vaše perspektiva dlouhodobého rozvoje?

V příštím roce nás čeká klíčová etapa jedné z částí našeho dlouhodobého projektu. Současně se budeme podílet na podpoře TVEL a ČEZ při licencování nového uran-gadoliniového paliva pro JE Dukovany. Systematicky se budeme věnovat již zmíněnému projektu bezporuchového provozu jaderného paliva a také začneme s realizací několika nových projektů.

Daří se ALVEL rozšiřovat služby i za hranice (např. do Bulharska či na Slovensko), jak bylo při vzniku společnosti v plánu?

Ano. ALVEL jako subdodavatel TVELu zajišťuje zpracování podstatných částí licenční dokumentace v projektu přípravy dodávek modernizovaného paliva pro reaktory VVER-1000 bulharské jaderné elektrárny Kozloduj. Zde právě využíváme svých znalostí evropských požadavků a metodických postupů v oblasti jaderné bezpečnosti, čímž pomáháme našemu partnerovi v úspěšné realizaci projektů v EU.

Jaké jsou momentální světové trendy v oblasti výzkumu a výroby jaderného paliva? Odráží se v nich například větší důraz na bezpečnost po havárii ve Fukušimě?

Rozdělení světového trhu mezi velkou čtyřku (TVEL, Westinghouse, Areva, GE), ke kterému došlo v jaderné hubených letech na přelomu tisíciletí, přestává pomalu platit. Více se prosazují strategické zájmy, energetická bezpečnost a soběstačnost. Palivo pro vlastní elektrárny vyrábějí či chtějí vyrábět např. Čína, Jižní Korea, Indie, Brazílie, Kazachstán či Ukrajina. Tradiční výrobci tedy musejí neustále přicházet s inovacemi a výhodnými nabídkami, aby si udrželi zákazníky. Velký důraz je kladen především na efektivitu a ekonomiku provozu, i nadále však zůstává imperativem bezpečnost. V důsledku Fukušimy nyní probíhají intenzivní práce na vývoji paliva odolnějšího proti haváriím. Toto palivo musí snášet vysoké teploty významně delší dobu, aniž by došlo k jeho tavení. ■